

Stanowisko Zarządu Unii Metropolii Polskich dotyczące projektu Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030

Zarząd Unii Metropolii Polskich, mając na względzie wspólne dążenie do zrównoważonego i harmonijnego rozwoju największych polskich miast i ich obszarów metropolitalnych, przedstawia następujące postulaty, dotyczące projektu Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego, opublikowanego przez Ministerstwo Inwestycji i Rozwoju:

- **Oczekujemy uznania metropolii polskich za jeden z priorytetowych obszarów wsparcia i apelujemy o uzupełnienie zapisów projektu KSRR o wsparcie dla miast wojewódzkich i ich obszarów funkcjonalnych.** Rozumiejąc potrzebę intensyfikacji rozwoju polskich małych i średnich miast, akcentowaną w ramach KSRR, zwracamy uwagę, że to właśnie duże ośrodki miejskie stanowią obszar, gdzie w dużej mierze jest wypracowywany dochód, który można wykorzystywać na rzecz rozwoju obszarów peryferyjnych i zmarginalizowanych. Uważamy, że zaniechanie kontynuacji działań wspierających konkurencyjność dużych miast (ośrodków wzrostu - metropolii polskich) w obliczu zapowiadanej perspektywy ograniczenia środków UE kierowanych na politykę spójności, skutkować będzie obniżeniem poziomu dostępu do usług edukacyjnych, zdrowotnych, z zakresu kultury i sportu, transportowych i szeregu innych. W naszej ocenie bez wsparcia dla metropolii nie uda się także powstrzymać migracji młodych mieszkańców naszego kraju za granicę oraz zachęcić emigrantów do powrotu. Brak skierowania dedykowanej interwencji będzie również uniemożliwiać budowanie przewag konkurencyjnych w układzie europejskich metropolii i powodować negatywne oddziaływanie na procesy związane z globalizacją gospodarki i integracją europejską. W związku z powyższym **stoimy na stanowisku, że obszary metropolitalne powinny stanowić obligatoryjne Obszary Strategicznej Interwencji (OSI)**, zaś porozumienia terytorialne powinny być narzędziem finansowania realizacji strategii ponadlokalnych dla tych obszarów.
- **Jesteśmy zaniepokojeni wynikającą z projektu KSRR silną centralizacją decyzyjną w zakresie procesów rozwojowych poszczególnych regionów i obszarów metropolitalnych.** Z przedstawionej propozycji wynika, że rząd chciałby decydować o możliwie jak największej ilości spraw, zakładając że wie najlepiej co jest potrzebne w polskich miastach i regionach. Stoimy na stanowisku, że każdy poziom władzy publicznej w Polsce powinien odpowiadać za to, do czego został powołany. W związku z powyższym oczekujemy, iż w procesie kreowania polityki rozwojowej miast i regionów rząd będzie słuchał głosu przedstawicieli samorządów, wybranych w powszechnych, demokratycznych wyborach. **Apelujemy zatem o odpowiednie uwzględnienie władz poziomu lokalnego i regionalnego w programowaniu i zarządzaniu procesami rozwojowymi.**
- **Projekt KSRR nie zakłada wspierania miast będących węzłami sieci TEN-T i odnosi się wyłącznie do powiązań między tymi węzłami.** Miejskie węzły sieci TEN-T stanowią punkt wyjścia lub ostateczny cel podróży dla osób i towarów przemieszczających się w ramach transeuropejskiej sieci transportowej oraz punkty transferu w obrębie poszczególnych rodzajów transportu lub pomiędzy nimi. W największych polskich metropoliach obserwuje się zwiększenie przepływów pasażerskich i towarowych, a co za tym idzie wzrost znaczenia punktów przesiadkowych i przeładunkowych. Sprawny przejazd przez te metropolie jest zatem kluczowy dla efektywności transportu w całym kraju.

Codziennie z systemów transportowych największych polskich metropolii korzystają miliony Polaków. Powoduje to duże obciążenia dla tych systemów, zwłaszcza w obrębie i pobliżu korytarzy transeuropejskiej sieci transportowej. Dlatego miasta będące węzłami sieci TEN T wymagają szczególnego wsparcia, borykając się ze specyficznymi problemami, które wynikają m.in. z wysokiego poziomu zagęszczenia ruchu na stosunkowo niewielkich obszarach o znacznej gęstości zaludnienia. W planach prac dla korytarzy sieci bazowej TEN-T uznano, że węzły miejskie, zwłaszcza te o dużym znaczeniu gospodarczym, mają zasadnicze znaczenie dla całej sieci TEN-T. Biorąc pod uwagę powyższe okoliczności **postulujemy uwzględnienie w KSRR wsparcia dla miejskich węzłów sieci TEN-T w Polsce.**

- Mając na uwadze dążenie do transparentności działań władz publicznych w zakresie programowania rozwoju naszego kraju, **wnioskujemy jednocześnie o upublicznienie sprawozdania z konsultacji projektu KSRR.** Zastanawiający jest fakt, iż pomimo upływu blisko trzech miesięcy od zakończenia konsultacji, do dnia dzisiejszego opinia publiczna nie może zapoznać się ze zgłoszonymi do tego dokumentu postulatami, uwagami i wątpliwościami oraz stanowiskiem MliR wobec nich. Powyższa sytuacja stanowi naruszenie art. 6 ust. 4 ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju i podaje w wątpliwość wiarygodność działań Ministerstwa co do rzeczywistych intencji w zakresie konsultacji i przyjęcia tego dokumentu.
- **Postulujemy, aby strona rządowa konsekwentnie realizowała zapisy kluczowych dokumentów rozwojowych w Polsce, takich jak m.in. Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju (SOR),** w której wskazano, że działania w ramach miejskiego wymiaru SOR będą koncentrowały się na wspieraniu rozwoju wszystkich miast, bez względu na ich wielkość, położenie czy pełnione funkcje społeczne, gospodarcze i administracyjne, zaś szczególna uwaga poświęcona zostanie m.in. największym aglomeracjom. Pomimo tych zapisów, tylko dwa z trzech wskazanych w SOR typów obszarów, tj. miasta średnie, tracące funkcje społeczne i gospodarcze oraz obszary zagrożonym trwałą marginalizacją, zostały wskazane w KSRR jako obligatoryjne OSI. W związku z powyższym **apelujemy o zapewnienie zgodności zapisów obu wskazanych dokumentów poprzez uwzględnienie w KSRR wszystkich obszarów wskazanych w SOR, a przede wszystkim zapewnienie równości w dostępie do wsparcia rozwoju wszystkim miastom, bez względu na ich wielkość, położenie czy pełnione funkcje społeczne, gospodarcze i administracyjne.**

**Prezes Zarządu
Unii Metropolii Polskich**

**Tadeusz Truskolaski
Prezydent Miasta Białegostoku**